

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања («Службени гласник Републике Србије », бр. 88/2017, 27/2018-други закон, 10/2019, 6/2020 и 92/2023), Правилника о обављању друштевно – корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања («Службени гласник Републике Србије» број 10/2024), Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа части или достојанства личности («Службени гласник Републике Србије», број 65/2018), Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање («Службени гласник Републике Србије» број 11/2024) члана 36. став 1. тачка 1., члана 70. став 1. тачка 1) и члана 66. Статута Школе за основно и средње образовање „Царица Јелена“ у Нишу, број: 02-21-21/24, од 17.04.2024. године (у даљем тексту: Школа), Школски одбор Школе за основно и средње образовање „Царица Јелена“ у Нишу на седници одржаној 25.04.2024. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Школе за основно и средње образовање

„Царица Јелена“ у Нишу

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о васпитној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика (у даљем тексту: Правилник), уређују се обавезе и одговорност ученика, појачан васпитни рад са ученицима, обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, повреде обавеза и повреде забрана, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, васпитно-дисциплински поступак, оцењивање владања ученика, материјална одговорност ученика, правна заштита ученика Школе за основно и средње образовање „Царица Јелена“ у Нишу (у даљем тексту: ученик) и обавезе одељењског старешине.

У складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Статутом школе, ученик може да одговара за лакшу повреду обавеза, за тежу повреду обавеза и за повреду забране.

Термини изражени у овом Правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни женски и мушки род лица на која се односе.

1. Обавезе ученика

Члан 2.

Обавезе ученика су да:

1. редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. поштује Правила понашања Школе, одлуке директора и органа Школе и одредбе других општих аката Школе, у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;

3. ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених Школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље односно друге законске заступнике (у даљем тексту: родитељ);
4. не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
5. поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
6. чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
7. стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
8. поступа по налогу директора, помоћника директора, наставника и стручног сарадника;
9. поштује забрану дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
10. поштије забрану понашања које врећа углед, част и достојанство других ученика и запослених;
11. за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћа се дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
12. у Школу долази уредан, пристојно и примерено одевен;
13. чува цвеће и друго зеленило од оштећења или уништења;
14. се дисциплиновано понаша у учionици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, других облика образовно-васпитног рада, испита, културних, спортских и других активности;
15. о својим евентуалним ускраћеним правима и потребама најпре обавести свог одељенског старешину, стручног сарадника или директора Школе;
16. поздрави наставно и друго особље Школе, како у Школи, тако и ван Школе;
17. за време образовно-васпитног рада поштује забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава и електронских уређаја којима се може ометати рад од стране ученика на часовима, одморима на школским активностима унутар и ван Школе,
18. се уздржава од изражавања националне, расне и верске нетрпљивости;
19. се уздржава од понашања којим се чине лакше и теже повреде обавеза и повреде забране;
20. у згради Школе и у школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као и на путу између куће и Школе, не носи оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља и трећих лица или се може нанети материјална штета;
21. се уздржава од посредовања, подстрекивања, помагања, давања другом ученику и употребе психоактивних супстанци, алкохола, дрога и никотинских производа;
22. се уздржава од изазивања туче и учествовања у тучи;
23. поштује радно време свих служби Школе;
24. се придржава свих осталих правила понашања која нису дефинисана Правилима понашања Школе а сматрају се пристојним понашањем.

2. Појачан васпитни рад са ученицима

Члан 3.

Са учеником који врши повреду Правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, Школа уз учешће родитеља, појачава васпитни рад.

Појачани васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, Школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Са учеником који ван простора Школе, односно другог простора у коме Школа остварује

образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, Школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите, појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање Школе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Све мере за повреду обавезе, односно повреду забране прописане Правилником, могу да се изрекну ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из става 2. овог члана.

Резултати појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно Наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

3. Друштвено-корисни, односно хуманитарни рад

Члан 4.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад има превентивну функцију и доприноси развијању емпатије, солидарности и сарадње, активизма, као и основних моралних вредности и уз унапређивање међупредметне компетенције одговорно учешће у демократском друштву, а у складу са референтним оквиром компетенција за демократску културу Савета Европе (РОДК).

Сврха друштвено-корисног рада, односно хуманитарног рада је, поред осталог, да ученици унапреде компетенције потребне за одговорно учешће у друштву, као и да буду оснажени да поштују и промовишу људска права.

Планом заштите од насиља планирају се активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у које се укључују ученици, запослени и родитељи, у оквиру Школе или у сарадњи са локалном заједницом и другим установама.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад мора бити тако организован да не сме да угрози психички и физички интегритет учесника, безбедност и здравље.

У ситуацији када се друштвено-корисни, односно хуманитарни рад планира за ученика који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење Тима за инклузивно образовање.

Члан 5.

Када се друштвено-користан, односно хуманитарни рад користи као једна од активности појачаног васпитног рада представља облик ресторативне дисциплине. Ресторативна дисциплина јесте приступ којим се омогућава умањивање или отклањање начињене штете, односно последица те штете, развија свест о одговорности и последицама сопственог и понашања других и поправљају односи укључених страна.

Када се користи у оквиру појачаног васпитног рада циљ одређивања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у Школи, који се остварује у складу са Правилником о обављању друштвено – корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања, јесте превенција непожељног и друштвено неприхватљивог понашања ученика кроз развој пожељних и позитивних облика понашања.

Наставник, односно стручни сарадник у Школи, за развијање пожељних/позитивних облика понашања ученика и конструктивно решавање конфликтата примењује саветодавни рад, технику дијалога, радионичарски рад, поступак школске медијације, укључује вршњачку медијацију и друго.

Члан 6.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад се планира и реализује у оквиру појачаног васпитног рада ученика за учињену лакшу и тежу повреду обавеза ученика, као и повреду забране уређене Законом о основама система образовања и васпитања, а водећи рачуна о психофизичкој и

здравственој способности, узрасту и достојанству ученика.

У ситуацијама лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршићачког насиља када се планирају активности појачаног васпитног рада за ученика, одељенски старешина у сарадњи са родитељима одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

У ситуацији повреде теже повреде обавеза ученика или повреде забране, када се израђује план појачаног васпитног рада за ученика, Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Тим за заштиту) у сарадњи са родитељима, одређује активности друштвено-корисног рада за ученика.

Родитељ је дужан да активно учествује у остваривању плана појачаног васпитног рада, као и реализацији друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Родитељ је одговоран ако ученик одбије да учествује у реализацији активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

Члан 7.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад остварује се у просторијама Школе под надзором наставника, у складу са проценом уз учешће родитеља, директора, односно стручног сарадника или ван просторија Школе у сарадњи са Центром за социјални рад Града Ниша и другим релевантним установама/институцијама.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада се могу организовати и остваривати у групи, одељењу, разреду, као и у другој установи, самостално или уз подршку вршићака, запослених, директора, родитеља и др.

Члан 8.

За друштвено-користан, односно хуманитарни рад прописује се временски период/динамика, начин остваривања, праћења и извештавања о остваривању и ефектима активности у оквиру плана појачаног васпитног рада.

Приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у оквиру појачаног васпитног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотвorno остваривање активности.

Препоручено трајање активности је од 30 до 60 минута и диманика остваривања одређује се у складу са карактеристикама активности и планом појачаног васпитног рада (препоручено је да активности буду организоване до четири пута недељно током четири недеље).

Члан 9.

Евидентирање и евалуација ефеката друштвено-корисног, односно хуманитарног рада се врши приликом утврђивања оцена ученика из владања од другог разреда основног образовања и васпитања, у току и на крају полугодишта, као и у оквиру извештаја о појачаном васпитном раду ученика и извештаја о реализацији годишњег плана рада у оквиру плана заштите од насиља.

II ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 10.

Ученик подлеже васпитној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности.

Члан 11.

Ученик може да одговара за:

- 1) лакшу повреду обавезе, утврђену Статутом Школе (у даљем тексту:Статут), односно овим Правилником;
- 2) тежу повреду обавезе, утврђену Законом о основама система образовања и васпитања;
- 3) повреду забране из члана 110. - 112. Закона о основама система образовања и васпитања;
- 4) материјалну штету.

Члан 12.

Приликом утврђивања одговорности ученика треба имати у виду да васпитна, односно

васпитно-дисциплинска мера није сама себи циљ, већ да има васпитни и превентивни карактер.

Васпитне и васпитно-дисциплинске мере изричу се, по правилу, поступно, односно најпре најлакша, а затим тежа мера, осим ако тежина повреде и/или остале околности случаја оправдавају изрицање теже или најтеже мере.

Када ученик изврши тежу повреду обавезе, односно повреду забране, Школа одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља и укључује га у одговарајући поступак.

Када ученик изврши повреду забране, Школа обавештава министарство надлежно за послове образовања, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање Школе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Одељењски старешина је дужан да води рачуна о поступности у изрицању васпитних и васпитно-дисциплинских мера.

1. Лакше повреде обавеза ученика

Члан 13.

Лакше повреде обавеза ученика утврђене су Статутом школе.

За лакше повреде обавеза ученик одговара ако је у време извршења, лакша повреда обавеза, била прописана Статутом.

Члан 14.

Лакше повреде обавеза ученика су:

1. неоправдано кашњење на наставу или друге облике образовно-васпитног рада;
2. напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника,
3. неоправдано изостајање из Школе које не представља тежу повреду обавеза ученика односно неоправдано изостајање са наставе од 8 до 25 часова у току школске године;
4. недолично понашање према другим ученицима, запосленима у Школи или трећим лицима, у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих;
5. ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада;
6. изазивање нереда у просторијама Школе и школском дворишту;
7. непоштовање Правила понашања Школе, одлука директора и органа Школе;
8. понашање којим угрожава друге у остваривању њихових права;
9. необавештавање родитеља о резултатима учења, владању и непреношење порука одељењског старешине, наставника и стручних сарадника;
10. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора у Школи – оштећење имовине Школе;
11. неовлашћена употреба или оштећење личних ствари и прибора за рад других ученика и свих запослених у Школи;
12. нарушавање естетског изгледа просторија Школе и/или школског дворишта;
13. употреба мобилних телефона супротно одредбама Правилника о употреби мобилног телефона, електронских уређаја и других средстава од стране ученика на часовима, одморима на школским активностима унутар и ван Школе;
14. повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавезе ученика;

Насилно понашање са првог нивоа прописано Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање третира се као лакша повреда обавеза утврђене Законом о основама система образовања и васпитања, у зависности од околности (последице, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењује

одељењски старешина/Тим за заштиту.

2. Теже повреде обавеза ученика

Члан 15.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронских уређаја и других средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља од стране Школе;
- 9) учстало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања, ради корекције понашања ученика.

За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Насилно понашање са другог и трећег нивоа прописано Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање може да буде третирано као тежа повреда обавеза утврђена Законом о основама система образовања и васпитања, у зависности од околности (последице, интензитет, учсталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењују директор Школе (у даљем тексту: директор) и Тим за заштиту.

3) Повреде забране

Члан 16.

Забране за чију повреду одговара ученик су:

- 1) забрана дискриминације,
- 2) забрана насиља и злостављања,
- 3) забрана понашања које врећа углед, част и достојанство.

Члан 17.

Насилно понашање са трећег нивоа прописано Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање може да буде третирано као повреда забране утврђене Законом о основама система образовања и васпитања, у зависности од околности (последице, интензитет, учсталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењују Тим за заштиту и директор.

Члан 18.

У Школи су забрањени дискриминација и дискриминаторно поступање, којим се на

непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Члан 19.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насиљно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

Психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Социјалним насиљем сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе. Социјално насиље и злостављање је понашање којим се искључује ученик из групе вршњака и различитих облика социјалних активности, одвајањем од других, неприхватањем по основу различитости, ускраћивањем информација, изоловањем од заједнице, ускраћивањем задовољавања социјалних потреба.

Сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим ученик сексуално узнемира, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (website), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације и објављивањем садржаја или повериљивих личних података без сагласности (информација, слика, видео снимака и сл.).

Злоупotreба ученика је све оно што појединачно, односно Школа чини или не чини, што негативно утиче, наноси штету, ускрађује или смањује могућност за безбедан и здрав развој и доводи га у немоћан положај према појединцу или Школи (злоупotreba у спорту, у политичке, верске, комерцијалне и друге сврхе). Злоупotreба подразумева и прекомерно подстицање, односно психолошки притисак на ученика од стране родитеља ради постигнућа која могу да имају за последицу угрожавање нормалног психофизичког и социјалног развоја и најбољег интереса детета.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаним насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превожење, пребацивање, скривање или примање лица,

путем претње силом или употребом сile или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу ученика, а у корист је другог лица, Школе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о ученику, Школи или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правilan развој ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.

Занемаривање у Школи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно изложене кризном догађају.

Кризни догађај карактерише број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- Природна смрт ученика;
- Покушај убиства и убиство ученика (у Школи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у Школи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у Школи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадао ученик и/или запослени у Школи;
- Нестанак ученика;
- Масовно тровање у простору Школе;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испарање отровних материја и пожар);
- Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази Школа;
- Други кризни догађаји, у смислу Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредог стања, Школа поступа у складу са прописима који то уређују.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља или трећег лица у Школи.

Забрањена је било каква претња ученику, запосленом или Школи коришћењем телефона, мобилног телефона, интернета или електронске поште.

Забрањено је без сагласности ученика родитеља или наставника у Школи снимати мобилним телефонима или камерама фотографије или видео материјале на којима су ученици и запослени у Школи.

Забрањено је фотографије и друге медијске садржаје без информативне сагласности ученика (усмена сагласност ученика дата одељењском старешини, наставнику, стручном сараднику, директору, помоћнику директора) и писане сагласности родитеља, фотографије и

медијске садржаје стављати на интернет, размењивати мобилним телефонима или на било који други начин учинити јавним а све у складу са Правилником о заштити података о личности Школе.

Ученику који шаље поруке насиљног и увредљивог карактера мобилним телефоном, биће одузет мобилни телефон до доласка родитеља и о свему ће бити обавештена надлежна полицијска управа.

Ако се насиљни и увредљиви садржај налази на интернету Школа ће садржај сачувати као доказ.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења - Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу - Чувам те.

Члан 20.

У Школи је забрањено свако понашање којим се вређа углед, част или достојанство запосленог према ученику, ученика према запосленом, родитеља или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу; ученика према другом ученику.

Директор дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

III ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 21.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења васпитно-дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Васпитне мере изричу се ученику за учињену лакшу повреду обавезе из члана 14. Правилника, а обавезно се изричу за неоправдано изостајање са наставе.

За лакше повреде обавеза ученика из члана 14. став 1. тачка 3) обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 22.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

1) опомена одељењског старешине:

- за лакшу повреду обавеза из члана 14. Правилника или
- за неоправдано изостајање са наставе или других облика образовно-васпитног рада са 8 часова,

2) укор одељењског старешине:

- за лакшу повреду обавеза из члана 14. Правилника или
- за неоправдано изостајање са наставе или других облика образовно-васпитног рада од 9 до 15 часова,

3) укор одељењског већа:

- за лакшу повреду обавеза из члана 14. Правилника или
- за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 16 до 25 часова.

Члан 23.

Опомену и укор одељењског старешине изриче - одељенски старешина.

Укор одељењског већа изриче - одељењско веће.

Члан 24.

За учињену тежу повреду обавеза ученика због неоправданог изостајања са наставе и након смањене оцене из владања, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању одговорности ученика, изриче се васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора, за неоправдано изостајање са наставе са 26 до 35 часова,

- 2) укор Наставничког већа, за неоправдано изостајање са наставе са 36 и више часова,
- 3) искључење ученика средњег образовања и васпитања из школе.

Члан 25.

За учињену тежу повреду обавезе ученику, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче се васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора,
- 2) укор Наставничког већа,
- 3) премештај у другу основну школу за ученике основног образовања и васпитања /искључење из школе за ученика средњег образовања и васпитања -за тежу повреду обавеза ученика и то:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно Наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере. из става 1. овог члана.

Члан 26.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом о основама система образовања и васпитања.

За учињену повреду забране ученику, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче се васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора или укор Наставничког већа,
- 2) премештај ученика основног образовања и васпитања у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа Школе, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља/искључење ученика средњег образовања и васпитања из школе.

Члан 27.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно Наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

IV ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 28.

Васпитно-дисциплински поступак покреће се закључком директора за учињену тежу повреду обавеза ученика најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања закључком се покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља.

Изузетно од става 1. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања, директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља.

Члан 29.

Закључак садржи податке о ученику (име и презиме ученика против кога се покреће васпитно-дисциплински поступак, датум рођења, пребивалиште, име родитеља, разред и одељење), опис теже повреде обавезе ученика или повреде забране, време, место и начин

извршења повреде и одговарајуће доказе, назначење одредаба Закона о основама система образовања и васпитања, посебних закона, Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, Статута и Правилника, којима је регулисано да учињено дело представља тежу повреду обавеза ученика или повреду забране и датум одржавања усмене расправе.

Закључак из става 1. овог члана доставља се родитељу, одељењском старешини, стручним сарадницима.

Члан 30.

Изузетно, уколико не постоји могућност да се одмах одреди датум одржавања усмене расправе или дође до промене датума закључком заказане усмене расправе, свим учесницима у поступку доставља се писани позив најкасније осам дана пре дана одређеног за одржавање усмене расправе.

Достављање закључка, позива, одлука и других писмена, врши се непосредно уручивањем родитељу, или препорученом пошиљком са повратницом преко поште.

Члан 31.

Пре почетка расправе, директор утврђује да ли су присутна сва позвана лица.

Члан 32.

Ако није дошао ученик против кога се води поступак, директор ће одложити усмену расправу, одредити нови датум одржавања усмене расправе.

Уколико се родитељ, који је уредно позван, не одазове позиву да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно социјалног радника Школе да заступа интересе ученика у поступку и о томе одмах обавештава Центар за социјални рад Града Ниша.

Уколико су остали учесници и сведоци уредно позвани, а изостанке нису оправдали, расправа се може одржати у њиховом одсуству а директор ће одредити нови рок за њихово саслушање уколико је оно неопходно односно уколико се из списка предмета не може утвдити чињенично стање.

Приликом одлагања расправе уређује се, ако је могуће, дан и час када ће се расправа наставити.

Члан 33.

О раду на расправи води се записник, у који се уносе подаци за које директор сматра да су значајни за утврђивање дисциплинске одговорности.

У записник се уноси који орган води расправу, место и дан одржавања расправе, име и презиме ученика против кога се води поступак, име родитеља и час почетка расправе.

У записник се уноси исказ ученика ток доказног поступка, имена сведока и вештака који су саслушани и њихови искази, предлози који су стављени и шта је по њима одлучено и друго.

Члан 34.

Исказ ученика, родитеља, сведока, вештака и осталих учесника у поступку уноси се скраћено, а ако је потребно, поједини делови или цео исказ уноси се у записник дословно.

Одмах након давања исказа, лица из става 1. овог члана потписују своје исказе у записнику са расправе.

На крају се у записник уноси подatak када је директор закључуо расправу.

Записник о току вођења васпитно-дисциплинског поступка потписују директор, ученик, родитељ, сведоци и записничар.

Члан 35.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, морају се узети у обзир све чињенице релевантне за одлучивање.

Приликом изрицања било које од Законом о основама система образовања и васпитања прописаних мера, према ученику који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, морају се претходно предузети активности појачаног васпитног рада, прописане Законом о основама система образовања и васпитања. Када такве активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, поступак

против ученика ће се обуставити, изузев ако је повредом забране озбиљно угрожен идентитет другог лица.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно Наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Члан 36.

Васпитно-дисциплински поступак води и окончава решењем директор, након појачаног васпитног рада са учеником, у року од 30 дана од дана покретања поступка.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

Члан 37.

Решење о изрицању васпитно- дисциплинске мере ученику треба да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку.

Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере потписује директор.

Решење из става 1. овог члана доставља се родитељу, у писаној форми.

Члан 38.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор, након процене Тима за заштиту у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 1. овог члана.

Током удаљења ученика из става 1. овог члана ученик и родитељ су дужни да се информишу о току наставног процеса и да ученик садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је Школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 1. овог члана обавести Центар за социјални рад Града Ниша ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

На решење из става 1. овог члана, родитељ нема право жалбе али има право на судску заштиту у управном спору.

Члан 39.

Уколико се у току поступка утврди да ученик није одговоран за повреду обавеза која му се ставља на терет, директор ће обуставити поступак решењем.

Уколико директор Школе утврди одговорност ученика, приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, директор или Наставничко веће - орган који одлучује о мери, имаће у виду тежину повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст ученика и ценећи релевантне околности у сваком конкретном случају.

Члан 40.

Ако је ученик учинио више тежих повреда обавеза, односно забрана, изриче се само једна васпитно-дисциплинска мера за све учињене повреде.

Члан 41.

Изузетно, одељењски старешина, по прибављеној процени Тима за заштиту, предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полуодишића ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система

образовања и васпитања на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

В ОБАВЕЗЕ ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

Члан 42.

Одељењски старешина има обавезу да:

- обезбеди заштиту ученика од произвoльнog или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед,
- сачињава обавештење о појачаном васпитном раду из члана 3. Правилника директору и стручним сарадницима (Образац бр.1),
- врши процену првог нивоа насиља у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање,
- предузима самостално активности појачаног васпитног рада у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално и сачињава План појачаног васпитног рада (Образац бр. 2),
- одређује активности друштвено-корисног рада за ученика заједно са родитељима код лакше повреде обавеза ученика и првог нивоа вршњачког насиља (Образац бр.3),
- консултује по потреби, за подршку, психолога/социјалног радника Школе,
- заједно са стручним сарадницима, односно са Тимом за заштиту или Тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка (Образац бр. 2),
- изузетно, ако се насиљно понашање понавља, ако појачани васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исто ученик трпи поновљено насиље и злостављање, одељенски старешина укључује Тим за заштиту који у складу са информацијама процењује ниво и предузима даље активности,
- обавезно учествује у раду Тима за заштиту од када разматра конкретну ситуацију насиља где је учесник ученик његовог одељења,
- предузима активности у сарадњи са Тимом за заштиту уз обавезно учешће родитеља ученика, у смислу појачаног васпитног рада, као и могућност предлагања покретања васпитно-дисциплинског поступка на другом нивоу насиља,
- учествује у свим фазама васпитно-дисциплинског поступка,
- достави родитељу лично на потпис или препорученом пошиљком са повратницом, закључак о покренутом васпитно-дисциплинском поступку и/или позив за усмену расправу који садржи и податке о дану, сату и месту усмене расправе, и тиме га обавештава да је васпитно-дисциплински поступак против његовог детета покренут, или решење којим се васпитно-дисциплински поступак обуставља или решење о изреченој васпитно-дисциплинској мери,
- присуствује и учествује на усменој расправи,
- обавести писаним путем родитеља о пет часова неоправданог изостајања ученика са наставе (Образац бр.8),
- обавести писаним путем родитеља ученика који нередовно похађа или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престанка похађања наставе (Образац бр.8),
- донесе одлуку и изрекне васпитну меру опомену и укор одељењског старешине (Образац бр. 5),
- проследи на одлучивање одељењском већу информацију о изостанцима ученика ако су испуњени услови из члана 14. став 1.тачка 3) и члана 22. став 1. тач. 3) алинеја 2 Правилника,

- води посебну педагошку евиденцију - Извештај о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада (Образац бр. 4),
- сачињава заједнички извештај са стручним сарадницима и тимовима о резултатима појачаног васпитног рада који се доставља директору, односно Наставничком већу приликом одлучивања о изрицању васпитно-дисциплинске мере,
- достави педагогу/психологу на чување комплетну документацију (одређивање, праћење, евидентирање и извештавање о појачаном васпитном раду и друштвено-корисном, односно хуманитарном раду).

VI ОЦЕЊИВАЊЕ ВЛАДАЊА

Члан 43.

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се у току и на крају првог и другог полуодишишта описном оценом која не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика почев од другог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају првог и другог полуодишишта и утиче на општи успех.

Ученик се оцењује најмање два пута у полуодишишту из владања.

1) Технике оцењивања владања ученика

Члан 44.

Владање се оцењује током целе школске године уз примену више техника оцењивања и прецизирање врсте бројчаних оцена из владања.

Појединачне бројчане оцене из владања могу да се дају на основу три различите технике оцењивања:

- 1) критеријума о остварености услова,
- 2) неоправданог изостајања и
- 3) изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера.

1. 1) Критеријуми о остварености услова за оцењивање владања ученика

Члан 45.

Појединачна бројчана оцена из владања у току полуодишишта утврђује се на основу следећих критеријума:

1) Оцену примерно (5) добија ученик који је остварио следеће услове:

- истиче се у извршавању школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада и испуњава их у потпуности и правовремено;
- поштује правила понашања и мере безбедности;
- представља позитиван пример за угледање, истиче се у развоју и неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликата у вршњачкој популацији;
- своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања;
- својим понашањем и иницијативама које покреће, промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- с поштовањем и уважавањем се односи према запосленима у школи и у другим организацијама;
- поштује школску имовину и имовину других;
- има активан однос према очувању и заштити животне средине.

2) Оцену врло добро (4) добија ученик који је остварио следеће услове:

- углавном извршава и испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- углавном поштује правила понашања и мере безбедности;
- има коректан однос према другим ученицима;
- приhvata и примењује правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног

- решавања конфликтата у вршњачкој популацији;
- бранећи своје ставове мање води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- има коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;
- преузима одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере;
- има коректан однос према школској имовини и имовини других;
- чува животну средину.

3) Оцену добар (3) добија ученик који је остварио следеће услове:

- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- делимично поштује правила понашања и мере безбедности;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на обавезнот коректног понашања према ученицима;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликтата у вршњачкој популацији;
- бранећи своје ставове не води довољно рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама повремено подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- нема увек коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;
- прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду, али понавља поступке за које је већ упозорен;
- повремено показује немар према школској имовини и имовини других;
- повремено показује немар према животној средини.

4) Оцену задовољавајуће (2) добија ученик који је остварио следеће услове:

- учестало га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- минимално поштује правила понашања и мере безбедности;
- учестало га је потребно опомињати на обавезнот коректног понашања према ученицима, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- учестало га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликтата у вршњачкој популацији, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- бранећи своје ставове не води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама ретко подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- не поштује и не уважава запослене у школи и у другим организацијама;
- тешко прихвата одговорност за своје понашање и понавља понашања за која му је изречена васпитна и/или васпитно-дисциплинска мера;
- не чува школску имовину и имовину других;
- показује немар према очувању животне средине.

5) Оцену нездовољавајуће (1) добија ученик који је остварио следеће услове:

- и поред опомена и појачаног васпитног рада не извршава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- не поштује правила понашања и не придржава се мера безбедности;
- и поред опомена учестало крши правила коректног понашања према ученицима, при чему изостаје корекција понашања;
- и поред опомена учестало крши правила у неговању атмосфере другарства и

- конструктивног решавања конфликтата у вршњачкој популацији, при чему изостаје корекција понашања;
- не поштује личност других ученика и према њима се понаша нетolerантно, угрожавајући и повређујући права и осећања других;
  - својим понашањем и иницијативама не подржава и не промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
  - угрожава и повређује права запослених у школи и у другим организацијама;
  - не прихвата одговорност за своје понашање и не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада;
  - показује деструктивно понашање према школској имовини и имовини других;
  - показује деструктивно понашање према животној средини.

Оцене дате на основу става 1. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

1. 2) Неоправдано изостајање са наставе

Члан 46.

Ученик је обавезан да редовно похађа наставу.

Школа је у обавези да евидентиране изостанке утврди као оправдане или неоправдане одмах, а најкасније у року од осам радних дана од дана повратка ученика на наставу.

Ученик који неоправдано изостаје са наставе у току школске године, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања:

- 1) врло добро (4) када неоправдано изостане са 8 часова;
- 2) добро (3) када неоправдано изостане са највише 15 часова;
- 3) задовољавајуће (2) када неоправдано изостане са највише 25 часова;
- 4) нездовољавајуће (1) када неоправдано изостане са 26 и више часова.

Оцене дате на основу става 3. овог члана сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

1. 3) Изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере

Члан 47.

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере и то:

- укор одељенског старешине - врло добро (4);
- укор одељенског већа - добро (3);
- укор директора - задовољавајуће (2);
- укор наставничког већа - нездовољавајуће (1).

Оцене дате на основу става 1. сматрају се појединачним оценама и саставни су део закључне оцене из владања.

Оцена из владања дата на основу нередовног похађања наставе од стране ученика повлачи изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Ученик који је оцењен на основу члана 46. став 3. не оцењује се на основу става 1. овог члана уколико је разлог за изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере неоправдано изостајање ученика.

2. Закључна оцена из владања

Члан 48.

Закључна оцена из владања јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и нездовољавајуће (1) и улази у општи успех ученика.

На оцену из владања не утичу оцене из обавезног предмета, изборних програма и активности.

Приликом закључивања оцене, а на основу понашања ученика у целини, има се у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским документима (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других

облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде обавеза ученика прописане Статутом и Правилником, за теже повреде обавеза ученика и повреде забране, прописане Законом о основама система образовања и васпитања, као и уколико је основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада, њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.

Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује одељењско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на крају првог и другог полуодишишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

Закључна оцена из владања не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник.

Закључна бројчана оцена из владања, не може да буде мања од:

- 1) примерно (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добро (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добро (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) задовољавајуће (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.
- 5) нездовољавајуће (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Закључна бројчана оцена на полуодишишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине из става 7. овог члана, на крају другог полуодишишта.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене одељењског старешине, нову оцену утврђује одељењско веће гласањем. Нова оцена утврђује се јавним гласањем већине присутних чланова одељењског већа.

Утврђена оцена из става 12. овог члана евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у ес-дневник у предвиђену рубрику.

Родитељ има право да поднесе приговор у складу са Законом о основама система образовања и васпитања.

VII МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 49.

Родитељ ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Члан 50.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности за штету (у даљем тексту:штета) покреће директор на основу поднетог захтева или на основу личног сазнања, утврђује постојање штете, околности под којима је настала.

Директор сачињава службену забелешку о насталој штети, дану, часу и другим околностима значајним за одлучивање.

Директор утврђује вредност штете на основу издатог рачуна којим се је утврђен износ неопходан за поправку штете.

Ако штету проузрокује више ученика, сваки ученик је посебно одговоран за део штете, ако се докаже да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Ако штету проузрокује више ученика и није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика, за настalu штету су подједнако одговорни и штету накнађују у једнаким деловима, ако су штету учинили намерно или из крајње непажње.

За штету одговара и ученик који је помагао или подстrekивао.

Члан 51.

Директор доноси решење о накнади штете, одговорности за штету и обавези ученика, односно његовог родитеља, да штету накнади у одређеном року.

Директор може донети решење о ослобађању ученика, односно његовог родитеља, одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације породице.

На решење директора о одговорности за штету, родитељ ученика може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана достављања решења.

Школски одбор решава по жалби из става 3.овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Члан 52.

Ако родитељ и директор не постигну споразум о накнади штете, Школа покреће судски поступак за накнаду штете.

VIII ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 53.

Родитељ, на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране може уложити жалбу Школском одбору, у року од осам дана од дана достављања решења којим се утврђује одговорност ученика и изриче мера.

Школски одбор одлучује по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране родитеља .

Жалба одлаже извршење решења директора.

IX ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 54.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Одељењски старешина у ес-дневник и ђачку књижицу уписује изречене васпитно-дисциплинске мере.

X ОДРЕЂИВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, НАЧИН ЕВИДЕНТИРАЊА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПОЈАЧАНОМ ВАСПИТНОМ РАДУ И ДРУШТВЕНО-КОРИСНОМ ОДНОСНО ХУМАНИТАРНОМ РАДУ

Члан 55.

Одељењски старешина сачињава обавештење за појачаним васпитним радом на обрасцу бр. 1. и води евиденцију о појачаном васпитном раду на обрасцу бр. 2. који су саставни део Правилника.

Одељењски старешина, уз подршку члана одељењског већа или стручног сарадника, води евиденцију о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду на обрасцима који су саставни део Правилника, и то:

- Образац педагошке евиденције о појачаном васпитном раду - образац бр. 3.
- Извештај о појачаном васпитном раду - образац бр. 4.
- Одлука о изрицању васпитне мере - образац бр. 5.
- Активност друштвено-корисног, односно хуманитарног рада - образац бр. 6.
- Евидентирање и евалуација друштвено-корисног, односно хуманитарног рада рада - образац бр. 7.

- Обавештење родитељу о непохађању /нередовном наставе ученика - образац бр. 8.

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

За све што није регулисано Правилником примењују се одредбе Закона о општем управом поступку, Закона о основама система образовања и васпитања, Статута Школе.

Члан 57.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 58.

Ступањем на снагу Правилника престаје да важи Правилник о васпитној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика евидентиран деловодним бројем 02-21-72/19, од 16.09.2019. године.

Председник Школског одбора
Школе за основно и средње образовање
„Царица Јелена“ у Нишу

Бранислав Тричковић

Правилник је заведен под деловодним бројем 02-21-25/24, од 25.04.2024. године, објављен је на огласној табли Школе дана 25.04.2024. године, а ступио је на снагу дана 03.05.2024. године.

Секретар Школе

Снежана Радивојевић